

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Sive Commentarius In Regulas Juris Pontificii, Qvæ In Libro Qvinto, Et
Sexto Decretalium Continentvr

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1659

Regvla LXXXVII. Infamibus non pateant portæ dignitatum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61853](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61853)

REGVLA LXXXVII.

Infamibus non pateant portæ dignitatum.

I. **F**ama bona est illæsa dignitatis status, legibus, ac moribus comprobatus: hac læsa infames efficiuntur. *l. cognitionum. de var. & extr. ord. cognitio- nib.* Infamia verò duplex est, iuris, & facti. Infamia iuris dicitur, quæ irrogatur per sententiam in illis casibus, in quibus iure definitur, condemnatum esse infamem, cuiusmodi sunt damnati de furto, rapina, lenocinio, usura, & quos *Iulianus* enumerat in *l. i. ff. de his, qui notantur in famia. & c. Infames. 6. q. 1.* Quod infamiam facti attinet, *Dynus* ait, illam esse, quæ grauat opinionem apud bonos, & graves. Plenius alii, quæ ex facto aliquo apud viros bonos improbato emergit, de quo tamen neque lex pronunciat, neque iudex decernit: ut cum alicujus pudor, aut per increpationem iudicis extra causæ cognitionem oneratur, aut notatione parentis in testamento perstringitur. *l. ob hac verba. ff. de his, qui notantur in famia.*

Quocunque autem modo quis infamis sit, per hanc regulam ab honoribus, & dignitatibus vel ipso facto, vel per sententiam iudicis excluditur. *Silv. de infamia n. 4. Armillaeod. Sanch. l. 6. consil. 6. 3. d. 6. n. 8. & seq. Comitol. l. 1. Q. 72.*

II. Cur autem infamibus dignitatum portæ clauduntur, hanc causam *Peckius* adducit, quia potestas malitiæ conjuncta, nervos ac robur affectibus addit, & verum illud est *Dionysii*, tum

maximè imperio quem frui, cum quodlibet liberet, faceret. Quæ ratio particularis tantum est, illos concernens, quorum dignitas viribus aucta, & quodammo- do armata est. Cum ergo dignitates absque munere, & jurisdictione in Ecclesia permultæ sint, ut ex *Part. 1. summa patet tit. 15. §. 1. & seq.* insuper non à dignitatibus tantum, sed quibus liber beneficis, & ordinibus sacris quoque infames arceantur, aliunde petenda ratio erit, videlicet in decentia: cuius & sacræ literæ, & sacri Canones meminerunt, ex qua indecentia confestim nasci in animis hominum vilem æstimationem, & contemptum necesse est. *Vnde de Caramuel in Theol. fundam. n. 153. benè dixit.* Ideo portas dignitatum famibus claudi, quia per eiusmodi promotiones non tam honorantur infames, quàm infamantur honores. *V. Theol. l. 31. c. 29. Covar. in 6. Quamvis pactum. part. 1. §. 7. Barb. in c. Accedens de purg. Can. Laysman. l. 1. tr. 5. Part. 5. c. 4.*

III. Amplia 1. Ad quemlibet locum, in quo versari contigerit infamem. Nam sicuti lepra ita adhæret leproso, ut nulla viarum, aut locorum variatione excuti queat, ita suos infamia quocunque verterint se, comitatur. Alii characterem vocant, alitè impressum: alii excommunicationi, & exulationi æquiparant. Civis enim propter delictum exul nullibi locorum in liberos suos

exer.

exercere patriam potestatem potest. *V. Gaill. l. 2. de pace publ. c. 1.*

Amplia 2. Ut infamia maneat etiam sublata causa, vel pœnitentia pro crimine peracta, Nam et si Iudæus baptismo suscepto Christianus fiat, à testimonio ferendo repellitur in casu, quo ante baptismum testis esse non poterat. *Felinus in c. Eam te. de rescript.*

Et qui culpam pœnitentia diluit, notatus infamia manet eatenus, ut ad actus publicos & legitimos, aut testimonium in causa criminis ferendum velut integer, & idoneus testis non admittatur. *c. 54. Testimonium. de testib. & ibi Panorm. præsertim perjurii reus. Limita tamen, nisi aliorum testium inopia sit, & res natura sua difficilis probationis. l. pen. C. de hered. c. ult. de testib. Barbosa in c. Testimonium citato, qui etiam in c. Iudæi. de testib. plures de Iudæis limitationes enumerat. Adde, quod ex multorum opinione meri facti infamiã seria emendatio tollit, habilesque reddit ad Prælaturas, & dignitates. *V. Tambur. T. 1. disp. 5. q. 20. n. 6.**

Amplia 3. Ut non admittatur ad testimonium ferendum de rebus, quas vidit tempore infamiam præcedente. Non enim præteriti temporis ratio habetur, quod innocuum fuit, sed hujus, quo per infamiam integritas læsa fide indignum reddit: nec aliud præsumitur, quàm ibi deesse justitiam, ubi sceleratus animus est. *c. Forus ff. de verb. signif.*

Amplia 4. Non tantùm ab obtinendis beneficiis excluduntur infames, sed etiam obtentis privari possunt, ut *Barb. annotat in c. Inter dilectos. de excess. pral.*

subjungens ex *Garfia*, collationem beneficii factam infami, vel criminoso crimine, quod non inducit irregularitatem, non esse ipso jure nullam. Igitur ut eo privatus censeatur, sententia iudicis necessaria erit. Quando autem crimen enorme est, ab officio, & beneficio suspendi reus potest, donec se puraverit. *Abb. Panor. Socinus Vivianus, & Barb. in c. Inter sollicitudines. de purgat. Con. Sanchez. l. 6. consil. moral. c. 3. d. 6. n. 8. Pelizzar. in Man. Tr. 7. c. 5. n. 146.*

Amplia 5. Ut à civilibus & profanis muneribus arceantur, qui juris infamia laborant. Nam neque amanuenses seu scribæ, neque secretarii Principis esse possunt, neque tabelliones in curia, aut prætorio Principis, quemadmodum ex DD. placitis fusè declarat. *Covarr. in l. practicar. Q. 9. 19. Santh. l. 1. n. 11. & 12.*

IV. Obj. 1. Spuriæ Decuriones fiunt, cum non suo, sed alieno malo laborent. *l. Spuri. ff. de Decurionib.* ii quoque qui Iudaicam superstitionem sequuntur. *l. Generaliter ibid.*

R. Loco meliorum, quimodò desunt, admittuntur subinde ad officia, qui jure inhabiles censentur. Aliqui per Iudaicam superstitionem, intelligunt Christianæ fidei professionem, quod olim sic appellata fuerit: sed nihilominus aliunde constat, Iudæos ab ejusmodi munere non excludi, ut *Garr. fr. annotat.*

Obj. 2. *Instit. de except. §. fin. exceptio infamiæ contra Procuratores, à Iustiniano Imp. reprobatur.*

R. Munus procuratoris olim vile & ignobile fuisse, excepto eorum, qui

R. c.

Regi, aut Principi seruirent. Hoc tem-
pore autem vix ad vocatis cedunt, ad-
eoque non sine nausea audient vetus
illud vilitatis encomium. Imo ab offi-

cio procuratorum excluduntur, qui
infamia laborant. *V. Bronchorst. Cent. 1. v.
Ass. 95. Gaill. l. 1. obs. 43. & Silv. in V. Procu-
rationes.*

REGVLA LXXXVIII.

*Certum est, quod is committit in legem, qui legis verba com-
plectens contra legis nititur voluntatem.*

I. Obscuritatem in legibus duæ
causæ efficiunt, Verborum in-
opia, varii, & improvisi eventus. Res
persæpe nota est, non tamen ita verbis
exponitur, ut non liceat aberrare. E-
ventus autem, quia certis limitibus
non continentur, non sigillatim, & per
se, sed generatim, ac confusè menti ob-
ijciuntur. Vetuit, *exempli gratia*, Ius, ne
quis clericus beneficiatus ex ecclesiæ
bonis consanguineos suos locupletet.
Cono. Trid. Sess. 25. de reformat. cap. 1. Tu,
quæ immediatè illis dare non potes,
tertio alicui non cognato relinquis ea
lege, ut ab eo ipsi accipiant. Maritus
uxori bona sua donare prohibetur,
non donat suo quidem sensu, sed ven-
dit, ita tamen, ut uxor pretium sibi re-
tineat. Non est legis mens, sed mentis
parùm rectæ illusoria calliditas; contra
quam Regula hæc proclamat damna-
tionem, committere in legem non se-
cus, ac si & verba illius & voluntatem
perverterent. Hos legum pœnis obno-
xios esse, cum se contra juris senten-
tiam sæva prærogativa verborum frau-
dulenter excusent, *Imp. Theodosius, &
Valentinianus* dicunt in *l. Non dubium.*
*C. de legib. Cicero quoque in Orat. pro Cacin-
na* calumniatoribus annumerat eos,

qui scriptum sequuntur ratione negle-
cta.

II. Modi, quibus in Regulam hanc
peccetur, fraude legibus facta, juxta
Dyni assignationem quatuor sunt. 1. *De*
Declinando à re in rem. 2. *De perso-*
na ad personam. 3. *De contractu ad*
contractum. 4. *De contractu ad eun-*
dem contractum, sed non eodem mo-
do, & propterea videtur alius contra-
ctus. De read rem extat prohibitio. *S.*
C. Macedon. sicut diximus in *Reg. 84. n. 1.*
ne pro pecunia, quæ prohibetur, fru-
mentum aut vinum filiosam. mutuo
detur. De persona ad personam exem-
plum superius *n. 1.* dedimus de marito,
qui uxori suæ rem vendit, nullo pre-
tio exacto. De contractu ad contra-
ctum, cum is qui testari non potest, si-
mulat se inter vivos alienare, accepta
quidem, sed mox reddita pecunia. De-
nique de contractu ad eundem contra-
ctum, ut si mulier quæ *S. C. Velleiani* be-
neficio aduersus fideiussorem iuvatur,
singitur directè ac ptopriè, non acces-
soria, sed principali obligatione se ob-
ligasse. *l. quamvis. §. Cum esset. ff. ad S. C.*
Velleianum.

III. Amplia 1. Et extende etiam
ad legem, statutum, vel decretum

ff futus